Europos Parlamentas
2024-2029

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2024/0068(COD)

24.2.2025

***I
PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl stažuotojų darbo sąlygų gerinimo ir užtikrinimo ir kovos su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais (Stažuočių direktyva)
(COM(2024)0132 – C10-0004/2024 – 2024/0068(COD))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Pranešėja: Alicia Homs Ginel

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu*** kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi ***pusjuodžiu kursyvu*** abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas ***pusjuodžiu kursyvu*** dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu ▌ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.
Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 4

AIŠKINAMOJI DALIS 55

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS 60

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl stažuotojų darbo sąlygų gerinimo ir užtikrinimo ir kovos su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais (Stažuočių direktyva)
(COM(2024)0132 – C10-0004/2024 – 2024/0068(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Parlamentui ir Tarybai (COM(2024)0132),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 153 straipsnio 2 dalies b punktą ir 153 straipsnio 1 dalies b punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C10-0004/2024),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į Švedijos Karalystės Riksdagas pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktą pagrįstą nuomonę, kurioje tvirtinama, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 60 straipsnį,

– atsižvelgdamas į … Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[1],

– atsižvelgdamas į ... Regionų komiteto nuomonę[2],

– atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A10-0000/2025),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos
1 antraštinė dalis

[1] Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.
[2] Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Pasiūlymas	Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
dėl stažuotojų darbo sąlygų gerinimo ir užtikrinimo ir kovos su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais (Stažuočių direktyva)	dėl stažuotojų darbo sąlygų gerinimo ir užtikrinimo ir kovos su piktnaudžiavimu stažuotėmis (Stažuočių direktyva)
(Tekstas svarbus EEE)	(Tekstas svarbus EEE)

Or. en

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos
-1 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(-1a) pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnį vienas iš Sąjungos tikslų yra, be kita ko, skatinti savo tautų gerovę, kovoti su socialine atskirtimi ir diskriminacija, siekti Europos, kurioje vystymasis būtų tvarus, pagrįstas, inter alia, subalansuotu ekonomikos augimu ir didelio konkurencingumo socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama visiško užimtumo ir socialinės pažangos. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 9 straipsnį Sąjunga turi atsižvelgti į reikalavimus, be kita ko, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu ir kova su socialine atskirtimi;

Or. en

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos
-1 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(-1b) Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsniu draudžiama bet kokia diskriminacija, ypač dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos. Pagrindinių teisių chartijos 31 straipsnyje numatyta kiekvieno darbuotojo teisė į saugias, jo sveikatą ir orumą atitinkančias darbo sąlygas;

Or. en

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos
-1 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	***(-1c) 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborge paskelbto Europos socialinių teisių ramsčio (toliau – Ramstis) I ir II skyriuose nustatyti principai, kuriais vadovaujantis užtikrinamos lygios galimybės, galimybė įsidarbinti ir tinkamos darbo sąlygos. Ramsčio 3-iuoju principu pabrėžiama, kad kiekvienas, nesvarbu, kokia yra jo lytis, rasinė ar etninė kilmė, religija ar tikėjimas, negalia, amžius ar seksualinė orientacija, turi teisę į vienodą požiūrį ir lygias galimybes, įskaitant, be kita ko, užimtumą ir švietimą. Ramsčio 4-ojo principo b punktu jaunimui suteikiama teisė per keturis mėnesius nuo darbo netekimo arba mokslų baigimo toliau mokytis, atlikti**

gamybinę praktiką, stažuotę arba gauti gero darbo pasiūlymą. Ramsčio 5-ajame principe nustatyta, kad, neatsižvelgiant į darbo santykių rūšį ir trukmę, darbuotojai turi teisę į sąžiningą ir vienodą požiūrį, susijusį su darbo sąlygomis, galimybėmis naudotis socialinės apsaugos paslaugomis ir mokytis, taip pat tai, kad turi būti užkirstas kelias darbo santykiams, dėl kurių sudaromos mažų garantijų darbo sąlygos. Ramsčio 6-uoju principu nustatoma, kad darbuotojai turi teisę į teisingą darbo užmokestį, kuriuo užtikrinamas deramas gyvenimo lygis;

Or. en

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(3) sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva[4] siekiama užtikrinti, kad jaunesni nei 30 metų jaunuoliai per keturis mėnesius nuo darbo netekimo arba mokymosi užbaigimo gautų kokybišką darbo, tęstinio mokymosi, pameistrystės arba stažuotės pasiūlymą. 2014 m. rekomendacija yra svarbus atskaitos taškas vertinant stažuočių pasiūlymų kokybę pagal sustiprintą Jaunimo garantijų iniciatyvą;	(3) Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“ siekiama užtikrinti, kad jaunesni nei 30 metų jaunuoliai per keturis mėnesius nuo darbo netekimo arba mokymosi užbaigimo gautų kokybišką darbo, tęstinio mokymosi, pameistrystės arba stažuotės pasiūlymą. Tačiau 2024 m. parengtoje Užimtumo (EMCO) komiteto Jaunimo garantijų iniciatyvos apžvalgoje[1a] nustatyti nuolatiniai ir esminiai paslaugų teikimo kokybės ir veiksmingumo skirtumai;
_____	_____
	[1a] Užimtumo (EMCO) komiteto atlikta Tarybos rekomendacijos „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“ įgyvendinimo apžvalga.
[4] 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d.	[4] 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d.

Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (2020/C 372/01) (OL C 372, 2020 11 4, p. 1).	Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (2020/C 372/01) (OL C 372, 2020 11 4, p. 1).

Or. en

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(4) visų lygių įgūdžių turinčių darbuotojų trūksta daugelyje sričių. Numatoma, kad dėl prognozuojamo darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimo ir didėjančios kai kurių su žaliąja ir skaitmenine pertvarka susijusių profesijų paklausos šis trūkumas didės. Šis trūkumas didėja ir dėl mažesnio jaunimo dalyvavimo darbo rinkoje. Kokybiškos stažuotės gali būti naudingos kvalifikacijos kėlimo ir (arba) perkvalifikavimo galimybės bet kokio amžiaus žmonėms, kurie jų metu galėtų dirbdami įgyti praktinių įgūdžių ir taip patekti į darbo rinką arba pasirinkti naują karjeros kryptį;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(4a) Sąjungos lygmeniu dabartiniai teisės aktai, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 89/391/EEB[1e], 2002/14/EB[1b], 2003/88/EB[1c], 2008/104/EB[1d], (ES) 2018/957[1e], (ES)

2019/1152[1f], (ES) 2019/1158[1g] ir (ES) 2022/2041[1h] ir Tarybos direktyvas 97/81/EB[1i], 1999/70/EB[1j], 2000/78/Eb1kp[1k], nustato darbuotojų apsaugos sistemą;

[1a] 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

[1b] 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje – Bendras Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas dėl darbuotojų atstovavimo (OL L 80, 2002 3 23, p. 29).

[1c] 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų (OL L 299, 2003 11 18, p. 9).

[1d] 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

[1e] 2018 m. birželio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/957, kuria iš dalies keičiama Direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 173, 2018 7 9, p. 16).

[1f] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje (OL L 186, 2019 7 11, p. 105).

[1g] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1158 dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros (OL L 188, 2019 7 12, p. 79).

[1c] 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2041 dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje (OL L 275, 2022 10 25, p. 33).

[1i] 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 97/81/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną, kurį sudarė Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjunga (UNICE), Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centras (CEEP) ir Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC). Priedas „Bendrasis susitarimas dėl darbo ne visą darbo dieną“ (OL L 14, 1998 1 20, p. 9).

[1j] 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 1999/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

[1k] 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

Or. en

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(4b) 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategija siekiama užtikrinti visapusišką asmenų su negalia dalyvavimą visuomenės veikloje vienodomis teisėmis su kitais asmenimis Sąjungoje ir už jos ribų. Šioje strategijoje Komisija

įsipareigoja užtikrinti, kad asmenys su negalia galėtų dalyvauti mokymuose ir įgyti naujų įgūdžių, nes tai yra pagrindinė užimtumo ir nepriklausomumo sąlyga;

Or. en

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(4c) 2022 m. Konferencijoje dėl Europos ateities pateiktas pasiūlymas užtikrinti, kad jaunimo stažuotės ir darbo vietos atitiktų kokybės standartus, be kita ko, susijusius su darbo užmokesčiu ir draudimu organizuoti neapmokamas stažuotes darbo rinkoje ir ne formalaus švietimo srityje;

Or. en

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(5) stažuotės gali padėti jaunuoliams įgyti praktinės ir profesinės patirties, pagerinti jų įsidarbinimo galimybes ir palengvinti perėjimą prie stabilaus užimtumo. Todėl stažuotės yra svarbi priemonė, padedanti patekti į darbo rinką. ***Darbdaviams stažuotės suteikia galimybę pritraukti, mokyti ir išlaikyti jaunimą. Jos gali padėti sumažinti kvalifikuotų darbuotojų paieškos ir įdarbinimo išlaidas, nes stažuotojams po stažuotės gali būti pasiūloma nuolatinė darbo vieta; Tačiau šį tikslą pavyks pasiekti, tik jei***	(5) stažuotėmis siekiama padėti jaunuoliams įgyti praktinės ir profesinės patirties, palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos ir suteikti galimybę įgyti profesiją. Stažuotės tikslas – derinti trumpą pradinio lygmens darbo laikotarpį su didele mokymo patirtimi. Todėl stažuotės gali būti svarbi priemonė, padedanti patekti į darbo rinką;

stažuotės bus kokybiškos ir jų metu bus užtikrinamos tinkamos darbo sąlygos;

Or. en

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(5a) darbdaviams stažuotės suteikia galimybę pritraukti, mokyti ir išlaikyti jaunimą. Jos gali padėti sumažinti kvalifikuotų darbuotojų paieškos ir įdarbinimo išlaidas, nes stažuotojams po stažuotės gali būti pasiūloma nuolatinė darbo vieta. Tačiau tai galima pasiekti tik tuo atveju, jei stažuotės yra reglamentuojamos;

Or. en

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(6) tebėra problemų, susijusių su problemišku naudojimusi stažuotėmis, be kita ko, tais atvejais, kai stažuotėmis dangstomi nuolatiniai darbo santykiai ir iš tokių darbuotojų atimama galimybė naudotis visomis Sąjungos teisėje, nacionalinės teisės aktuose ir kolektyvinėse sutartyse nustatytomis teisėmis, taip sukuriant sąlygas jiems įkliūti į mažų garantijų darbo sąlygų pinkles. Dėl stažuotėmis dangstomų nuolatinių darbo santykių iškraipoma įmonių konkurencija, nes reikalavimų besilaikantys darbdaviai atsiduria	***Išbraukta.***

nepalankioje padėtyje, nevykdomos darbdavių mokestinės ir socialinės apsaugos prievolės ir pakeičiamos nuolatinės darbo vietos. Kitais atvejais „tikrų“ stažuotojų darbdaviai gali laikytis ne visų reikalavimų, nustatytų Sąjungos teisėje, nacionalinės teisės aktuose, kolektyvinėse sutartyse ar praktikoje, todėl tokie stažuotojai negali visapusiškai naudotis savo teisėmis;

Or. en

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(7) ***be to, tikėtina, kad stažuotojai gali būti mažiau linkę ginti savo teises dėl savo pažeidžiamos padėties darbo rinkoje.*** Vieni iš pagrindinių veiksnių, dėl kurių stažuotėmis naudojamasi problemiškai, yra stažuočių reglamentavimo sistemų nebuvimas, sudėtingumas ar skirtumai įvairiose valstybėse narėse, nepakankamas nacionalinės teisės aktų vykdymas ir nepakankami kontrolės ir tikrinimo pajėgumai, taip pat nepakankamas aiškumas dėl institucijos, atsakingos už kontrolę ir vykdymo užtikrinimą;	(7) stažuočių reglamentavimo sistemų nebuvimas, sudėtingumas ar skirtumai įvairiose valstybėse narėse, nepakankamas nacionalinės teisės aktų vykdymas ir nepakankami kontrolės ir tikrinimo pajėgumai, taip pat nepakankamas aiškumas dėl institucijos, atsakingos už kontrolę ir vykdymo užtikrinimą, kelia riziką, kuri lemia piktnaudžiavimą stažuotėmis;

Or. en

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(7a) komplikacijų taip pat kyla dėl plataus ir neoficialaus stažuočių

skirstymo į kategorijas. Stažuotės gali būti suprantamos kaip stažuotės, kurios yra formaliojo švietimo programų dalis, stažuotės, kurios reglamentuojamos pagal nacionalinę teisę ir kurių užbaigimas yra privalomas reikalavimas norint užsiimti konkrečia profesija, atvirosios rinkos stažuotės, taip pat stažuotės pagal aktyvią darbo rinkos politiką. Kai kurių rūšių stažuotės yra reglamentuojamos arba iš dalies reglamentuojamos valstybėse narėse, o kitos – ne;

Or. en

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(7b) be reglamentavimo sistemų atsiranda socialinių ir ekonominių išlaidų, jei stažuotėmis, ypač kartotinėmis stažuotėmis, leidžiama pakeisti stabilias darbo vietas, visų pirma, pradinio lygmens darbo vietas, kurios paprastai siūlomos stažuotojams;

Or. en

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(7c) neapmokamos arba menkai apmokamos stažuotės gali apriboti galimybes jaunimui, neturinčiam finansinių išteklių dirbti pagal tokią stažuotės programą. Neapmokamos arba menkai apmokamos stažuotės gali

	tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuoti dėl amžiaus, lyties, rasės, odos spalvos, etninės ir socialinės kilmės, negalios ir kitais pagrindais. Taip pat skirstymas į nemokamas ir apmokamas stažuotės gali diskriminuoti stažuotojus, nes dėl jų laikomasi skirtingo požiūrio;

Or. en

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(7d) Europos Parlamentas ne kartą pasmerkė nemokamų stažuočių praktiką, nes tai yra viena iš jaunų darbuotojų išnaudojimo formų ir jų teisių pažeidimas, ir ragino pasiūlyti bendrą teisinę sistemą, kuria būtų užtikrinamas teisingas atlyginimas už stažuotes ir taip būtų išvengiama išnaudojimo[1m];
	[1m] 2022 m. vasario 17 d. Europos Parlamento rezoliucija „Europos jaunimo įgalinimas: užimtumas ir socialinis atsigavimas po pandemijos (OL C 342, 2022 9 6, p. 265); 2023 m. birželio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl kokybiškų stažuočių Sąjungoje (2020/2005(INL)).

Or. en

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(8) iš įrodymų matyti, kad didelės dalies stažuotojų darbo sąlygos yra ne tokios palankios kaip nuolatinių darbuotojų, be kita ko, kalbant apie darbo laiką, teisę į atostogas, galimybes naudotis įranga ir darbo užmokestį;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(9) darbuotojų apsaugos sistema nustatoma Sąjungos lygmeniu galiojančiomis teisinėmis priemonėmis, be kita ko, direktyvomis dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų[5], deramo minimaliojo darbo užmokesčio[6], darbo laiko[7], darbuotojų saugos ir sveikatos[8], lygybės ir nediskriminavimo[9], tėvų ir prižiūrinčiųjų asmenų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros[10], darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais[11], darbo pagal terminuotas sutartis[12], darbo ne visą darbo dieną[13], darbuotojų komandiravimo[14] ir darbo per laikinojo įdarbinimo įmones[15]. Ši teisinė sistema visapusiškai taikoma stažuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ar palaikantiems darbo santykius, kaip apibrėžta pagal kiekvienoje valstybėje narėje galiojančius teisės aktus, kolektyvines sutartis ar praktiką, atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką. Sąjungos teisinė sistema taip pat apima rekomendacijas dėl stažuočių[16] ir pameistrystės kokybės ir dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų	***Išbraukta.***

socialinės apsaugos galimybių[18];

---

[5] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje (OL L 186, 2019 7 11, p. 105).

[6] 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2041 dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje (OL L 275, 2022 10 25, p. 33).

[7] 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų (OL L 299, 2003 11 18, p. 9).

[8] 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

[9] Be kita ko, 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

[10] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1158 dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros (OL L 188, 2019 7 12, p. 79).

[11] 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje – Bendra Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracija dėl darbuotojų atstovavimo (OL L 80, 2002 3 23, p. 29).

[12] 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 1999/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP)

bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis (OL L 175, 1999 7 10, p. 43).

[13] 1997 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 97/81/EB dėl Bendrojo susitarimo dėl darbo ne visą darbo dieną, kurį sudarė UNICE, CEEP ir ETUC. Priedas: „Bendrasis susitarimas dėl darbo ne visą darbo dieną“ (OL L 14, 1998 1 20, p. 9).

[14] *2018 m. birželio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/957, kuria iš dalies keičiama Direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 173, 2018 7 9, p. 16).*

[15] 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

[16] *2014 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija dėl stažuočių kokybės sistemos (OL C 88, 2014 3 27, p. 1).*

[17] 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos (OL C 153, 2018 5 2, p. 1).

[18] 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių (OL C 387, 2019 11 15, p. 1).

Or. en

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(10) Konferencijoje dėl Europos	***Išbraukta.***

ateities[19] buvo pateiktas pasiūlymas užtikrinti, kad jaunimo stažuotės ir darbo vietos atitiktų kokybės standartus, be kita ko, susijusius su darbo užmokesčiu ir draudimu organizuoti neapmokamas stažuotes darbo rinkoje ir ne formalaus švietimo srityje;

---

[19] Galutinių rezultatų ataskaita (2022 m. gegužės mėn.).

Or. en

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(11) 2023 m. birželio mėn. Europos Parlamentas pagal SESV 225 straipsnį priėmė rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl kokybiškų stažuočių***[20]***. Savo rezoliucijoje Europos Parlamentas paragino Komisiją „atnaujinti ir sustiprinti 2014 m. rekomendaciją ir paversti ją griežtesne teisėkūros priemone“. ***Parlamentas taip pat paragino Komisiją į atnaujintą stažuočių kokybės sistemą įtraukti papildomų principų. Konkrečiai Europos Parlamentas paragino Komisiją „pasiūlyti direktyvą dėl atviros darbo rinkos stažuočių, stažuočių pagal aktyvią darbo rinkos politiką ir stažuočių, kurios yra privaloma profesinės kompetencijos tobulinimo mokymų dalis, siekiant užtikrinti būtiniausius kokybės standartus, įskaitant taisykles dėl stažuočių trukmės, galimybės naudotis socialine apsauga pagal nacionalinę teisę ir praktiką, taip pat dėl atlyginimo, kuriuo būtų užtikrinamas deramas gyvenimo lygis, kad būtų išvengta išnaudojimo praktikos“;***	(11) 2023 m. birželio mėn. Europos Parlamentas pagal SESV 225 straipsnį priėmė rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl kokybiškų stažuočių***[20]***. Savo rezoliucijoje Europos Parlamentas paragino Komisiją „atnaujinti ir sustiprinti 2014 m. rekomendaciją ir paversti ją griežtesne teisėkūros priemone“;

20 2023 m. birželio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl kokybiškų stažuočių Sąjungoje (2020/2005(INL)).	*20* 2023 m. birželio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl kokybiškų stažuočių Sąjungoje (2020/2005(INL)).
	Or. en

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(14a) Teisingumo Teismas savo praktikoje yra apibrėžęs darbuotojo statuso nustatymo kriterijus. Įgyvendinant šią direktyvą turėtų būti atsižvelgiama į Teisingumo Teismo pateiktą tų kriterijų aiškinimą[1n];
	[1n] Teisingumo Teismo sprendimai: 1986 m. liepos 3 d., Deborah Lawrie-Blum / Land Baden-Württemberg, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284; 2010 m. spalio 14 d., Union syndicale Solidaires Isère / Premier ministre ir kt., C-428/09, ECLI:EU:C:2010:612; 2015 m. liepos 9 d., Ender Balkaya / Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH, C-229/14, ECLI:EU:C:2015:455; 2014 m. gruodžio 4 d., FNV Kunsten Informatie en Media / Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411; ir 2016 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH / Ruhrlandklinik gGmbH, C-216/15, ECLI:EU:C:2016:883.
	Or. en

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(14b) Teisingumo Teismas savo praktikoje kaip darbo santykių esminius elementus apibrėžė vadovavimą, paslaugų teikimą asmeniškai, užsiėmimą realia ir tikra veikla, išskyrus tokią nedidelio masto veiklą, kuri laikoma ribine ir pagalbine[1o];
	[1o] Teisingumo Teismo sprendimai: 1986 m. liepos 3 d., Deborah Lawrie-Blum / Land Baden-Württemberg; byla C-228/07, Jörn Petersen / Landesgeschäftsstelle des Arbeitsmarktservice Niederösterreich [2008 m.], Rink. p. I-06989, 45 punktas.

Or. en

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(14c) Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad sąvoka „darbuotojas“, kaip ji suprantama pagal SESV 45 straipsnį, apima stažuotę atliekantį asmenį[1a]. Teisingumo Teismo praktikoje užimtumo ryšys pritaikytas keturių pagrindinių rūšių stažuotėms: atvirosios rinkos stažuotėms[1b], profesijai įgyti būtinoms stažuotėms[1c], su aktyvia darbo rinkos politika siejamoms stažuotėms[1d] ir stažuotėms, kurios sudaro dalį akademinio ar profesinio išsilavinimo[1e];

[1a] Byla C-485/20, XXXX / HR Rail SA [2022 m.] ECLI:EU:C:2022:85, 31 dalis.

[1b] Byla C-485/20, XXXX / HR Rail SA [2022 m.] ECLI:EU:C:2022:85.

[1c] Byla C-66/85, Deborah Lawrie-Blum / Land Baden-Württemberg [1986 m.] ECR I-02121; byla C-109/04, Karl Robert Kranemann / Land Nordrhein-Westfalen [2005 m.] ECR I-02421.

[1d] Byla C-229/14, Ender Balkaya / Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH [2015 m.], ECLI:EU:C:2015:455.

[1e] Byla C-344/20, LF / SCRL [2022 m.] ECLI:EU:C:2022:77.

Or. en

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(15) atsižvelgiant į išliekančias problemas, susijusias su problemišku naudojimusi stažuotėmis Sąjungoje, reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant kovoti su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais ir užtikrinti, kad atitinkami darbuotojams taikomi Sąjungos ir nacionalinės teisės aktai būtų visapusiškai įgyvendinami ir vykdomi stažuotojų atžvilgiu. ***Šia direktyva šios problemos sprendžiamos nustatant būtiniausius reikalavimus, kuriais siekiama pagerinti stažuotojų darbo sąlygas ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi Sąjungoje, bei kovoti su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais, nustatant bendrą principų ir priemonių, būtinų siekiant užtikrinti vienodą požiūrį ir veiksmingiau įgyvendinti darbuotojams taikomus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą, sistemą;***	(15) atsižvelgiant į tebesitęsiantį piktnaudžiavimą stažuotėmis Sąjungoje, reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant ir užtikrinti, kad atitinkami stažuotojams taikomi Sąjungos ir nacionalinės teisės aktai būtų visapusiškai įgyvendinami ir užtikrinamas jų vykdymas;

Or. en

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(16) ši direktyva turėtų būti taikoma visiems Sąjungos stažuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ar palaikantiems darbo santykius, kaip apibrėžta valstybėse narėse galiojančiuose teisės aktuose, kolektyvinėse sutartyse ar praktikoje, atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką. ***Teisingumo Teismas savo praktikoje yra nustatęs darbuotojo statuso nustatymo kriterijus, kurie turi būti pagrindžiami kiekvieno konkretaus atvejo analize;***	(16) šioje direktyvoje nustatoma bendra stažuočių apibrėžtis ir bendra sistema, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui stažuotėmis kitais tikslais nei siekiant palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją. Todėl direktyva reglamentuojamos pradinio lygmens darbo, kurį stažuotojai atlieka stažuotės metu, darbo sąlygos;

Or. en

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(16a) šioje direktyvoje stažuotės apibrėžiamos kaip ribotas pradinio lygmens darbo laikotarpis, kuriuo siekiama suteikti praktinių ir profesinių įgūdžių rengiant intensyvius mokymus, taip siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pereiti prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją, remiantis rašytine stažuotojo ir stažuotės organizatoriaus sutartimi, už kurią mokama pagal Direktyvą (ES) 2022/2041;

Or. en

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(16b) viena iš problemų, susijusių su stažuočių reglamentavimu, yra aiškumo dėl stažuotės sąvokos ir paskirties Sąjungos teisėje trūkumas. Šioje direktyvoje ši problema sprendžiama pateikiant bendrą stažuotės sąvokos ir paskirties apibrėžtį;

Or. en

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(16c) šia direktyva užtikrinama, kad stažuotėms būtų taikomas nediskriminavimo principas pagal Chartijos 21 straipsnį, taip pat Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB[1a], Tarybos direktyvą 2000/43/EB[1b] ir Direktyvą 2000/78/EB, kiek tai susiję su galimybe stažuotis ir darbo sąlygomis, įskaitant darbo užmokestį. Taip sprendžiamos problemos, susijusios su diskriminaciniu stažuočių poveikiu, ir skatinamas stažuočių įtraukumas;

[1a] 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (OL L 204, 2006 7 26,

p. 23).

[1b] 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės (OL L 180, 2000 7 19, p. 22).

Or. en

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(16d) valstybės narės taip pat turėtų skatinti suteikti daugiau galimybių stažuotojams iš pažeidžiamos aplinkos, įskaitant asmenis su negalia, atlikti stažuotes, užtikrinant darbo vietų pritaikymą, kad jos būtų prieinamos stažuotojams su negalia;

Or. en

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(17) mokymosi darbo vietoje programos, kurios taip pat apibrėžiamos kaip stažuotės, įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi. Todėl ši direktyva gali būti taikoma pameistriams, jeigu tokie pameistriai gali būti laikomi darbuotojais, kaip apibrėžta valstybių narių galiojančiuose teisės aktuose, kolektyvinėse sutartyse ar praktikoje, ir atsižvelgiant į ES Teisingumo Teismo	***Išbraukta.***

praktiką;

Or. en

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(18) direktyvos III skyrius taikomas nuolatiniams darbuotojams, kurie klaidingai įvardijami kaip stažuotojai, t. y. tais atvejais, kai darbdaviai įprastus darbo santykius nurodo kaip stažuotę, kuri nėra darbo santykiai, arba kaip stažuotę, kuri laikoma darbo santykiais, tačiau už ją mokamas mažesnis darbo užmokestis ar taikomos kitos darbo sąlygos, kurios yra mažiau palankios nei sąlygos, kurios pagal Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus, kolektyvines sutartis ar praktiką būtų užtikrinamos nuolatiniams darbuotojams;	(18) šioje direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų veiksmingas priemones, kuriomis būtų kovojama su piktnaudžiavimu stažuotėmis kitais tikslais nei siekiant palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos, užtikrinant žemesnio lygmens apsaugą, įskaitant darbo sąlygas ir darbo užmokestį, kurie yra mažiau palankūs už sąlygas, kurios atitinkamam stažuotojui užtikrinamos pagal Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus, kolektyvines sutartis ar praktiką;

Or. en

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(19) stažuotes, kurios yra darbo santykiai, galima atskirti nuo įprastų darbo santykių, nes jos yra ribotos trukmės, apima svarbų mokymosi ir mokymo komponentą ir atliekamos siekiant įgyti praktinės ir profesinės patirties, kad būtų galima pagerinti įsidarbinimo galimybes bei palengvinti perėjimą prie nuolatinių darbo santykių arba įgyti profesiją;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos
20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(20) nediskriminavimo principas yra tinkama priemonė siekiant kovoti su piktnaudžiavimu stažuotėmis, pavyzdžiui, be tinkamo pagrindimo suteikiant stažuotojams mažiau palankias darbo sąlygas arba mokant mažesnį darbo užmokestį, palyginti su nuolatiniais darbuotojais, ir užtikrinti stažuočių, kaip priemonės gauti stabilią darbo vietą, tvarumą. Šis principas taip pat gali padėti užtikrinti, kad stažuotės taptų prieinamesnės pažeidžiamoje padėtyje esančioms darbuotojų grupėms;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos
21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(21) todėl būtina nustatyti stažuotojų nediskriminavimo principą, kuris turėtų būti taikomas kartu su 1999 m. birželio 28 d. Tarybos direktyvos 1999/70/EB dėl Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC), Europos pramonės ir darbdavių konfederacijų sąjungos (UNICE) ir Europos įmonių, kuriose dalyvauja valstybė, centro (CEEP) bendrojo susitarimo dėl darbo pagal terminuotas sutartis priedo 4 punktu, kuriame numatyta, kad pagal terminuotas sutartis dirbantiems darbuotojams negali	***Išbraukta.***

būti taikomos mažiau palankios darbo sąlygos negu panašiems nuolatiniams darbuotojams vien dėl to, kad jie sudarė terminuotas darbo sutartis ar palaiko terminuotus darbo santykius, nebent ši nevienoda traktuotė yra objektyviai pagrįsta. Kaip apibrėžta toje direktyvoje, darbo santykius palaikantys stažuotojai yra „pagal terminuotas darbo sutartis dirbantys darbuotojai“. Tačiau dėl tos direktyvos nuostatos dėl nediskriminavimo principo jie negali būti lyginami su kitais pagal terminuotas darbo sutartis dirbančiais darbuotojais. Be to, tos direktyvos priedo 2 punkto 2 dalyje valstybėms narėms leidžiama į jos taikymo sritį neįtraukti tam tikrų rūšių darbuotojų, įskaitant pirminio profesinio mokymo santykius palaikančius ir pagal pameistrystės programas dirbančius arba pagal darbo sutartis ir santykius, sudarytus pagal konkrečią valstybinę ar valstybės remiamą mokymo, integracijos ir profesinio perkvalifikavimo programą, dirbančius darbuotojus. Joje taip pat nepripažįstama, kad stažuotojai yra ypač pažeidžiamoje padėtyje. Todėl būtina užtikrinti, kad vienodo požiūrio į nuolatinius darbuotojus principas būtų taikomas visiems darbo santykius palaikantiems stažuotojams;

Or. en

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos
22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(22) todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nustatant darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, stažuotojams nebūtų sudaromos mažiau palankios sąlygos nei panašiems nuolat toje pačioje įstaigoje dirbantiems darbuotojams,	***Išbraukta.***

išskyrus atvejus, kai tokias skirtingas sąlygas būtų galima objektyviai pagrįsti. Vien tai, kad asmuo yra stažuotojas, negali būti pagrindas jam taikyti mažiau palankias sąlygas, palyginti su nuolatiniais tos pačios įstaigos darbuotojais. Tačiau su nagrinėjama darbo padėtimi susijęs skirtingas požiūris gali būti pateisinamas dėl objektyvių priežasčių, pavyzdžiui, skirtingų užduočių, mažesnės atsakomybės srities ar darbo intensyvumo. Vis dėlto skirtingo požiūrio taikymo mastas turėtų būti proporcingas toms priežastims;

Or. en

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(23) taikant nediskriminavimo principą reikia nustatyti tokį patį kaip ir stažuotojas ar panašų darbą dirbantį ar profesiją turintį panašų nuolatinį darbuotoją ir tinkamai atsižvelgti į jo kvalifikaciją ir įgūdžius;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos
24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(24) valstybės narės turėtų taikyti tinkamas priemones, kuriomis būtų kovojama su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais, dėl kurių stažuotojams suteikiama žemesnio lygio	***Išbraukta.***

apsauga, įskaitant darbo sąlygas ir užmokestį, palyginti su apsauga, kuri atitinkamam darbuotojui būtų užtikrinama pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, kolektyvines sutartis ar praktiką;

Or. en

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos
25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(25) būtina užtikrinti veiksmingą kompetentingų institucijų vykdomą kontrolę ir patikrinimus, nes jie yra būtini siekiant apsaugoti stažuotojų teises ir kovoti su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais. Šiomis priemonėmis turėtų būti siekiama išvengti praktikos, kai nuolatiniai darbo santykiai dangstomi stažuotėmis, ir apsaugoti darbuotojų teises;	(25) būtina užtikrinti veiksmingą kompetentingų institucijų vykdomą kontrolę ir patikrinimus, nes jie yra būtini siekiant apsaugoti stažuotojų teises ir kovoti su piktnaudžiavimu stažuotėmis. Šiomis priemonėmis turėtų būti siekiama išvengti praktikos, kai stabilūs darbo santykiai nuolat pakeičiami stažuotėmis, ir apsaugoti stažuotojų teises;

Or. en

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos
26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(26) ***vertinimas, ar nuolatiniai darbo santykiai dangstomi stažuotėmis, turėtų būti grindžiamas faktinėmis aplinkybėmis, o ne oficialiu sutartinių santykių nustatymu.*** Siekdamos nustatyti, ar nuolatiniai darbo santykiai dangstomi stažuotėmis, kompetentingos institucijos turėtų atlikti bendrą visų svarbių faktų vertinimą. Siekiant padėti	(26) siekdamos nustatyti piktnaudžiavimą stažuotėmis, kompetentingos institucijos turėtų atlikti bendrą visų svarbių faktų vertinimą. Siekiant padėti kompetentingoms institucijoms atlikti vertinimus, ši direktyva nustato įvairius faktinius ir netiesioginius elementus, kurie turėtų būti svarbūs nustatant piktnaudžiavimą stažuotėmis. Tie

kompetentingoms institucijoms atlikti vertinimus, turėtų būti nustatomi pagrindiniai elementai, kuriais remiantis būtų galima atskirti nuolatinius darbo santykius ir atvejus, kai tokie santykiai dangstomi stažuotėmis. Tie elementai turėtų būti vertinami kiekvienu konkrečiu atveju, tinkamai atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes. ***Todėl nurodyti elementai yra orientaciniai, jų sąrašas nėra baigtinis ir nereikalaujama pasiekti konkrečią ribą;***	elementai turėtų būti vertinami kiekvienu konkrečiu atveju, tinkamai atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes;

Or. en

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos
27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(27) reikalavimas, kad kandidatai atlikti stažuotę turėtų ankstesnės darbo patirties toje pačioje ar panašioje veiklos srityje, negali būti laikomas požymiu, kad nuolatiniai darbo santykiai dangstomi stažuotėmis, jeigu darbdavys pateikia tokio reikalavimo pagrindimą, pvz., nurodo, kad lygiavertis ankstesnės darbo patirties laikotarpis gali būti laikomas alternatyva išsilavinimui tam tikros veiklos srityje ar su ja susijusioms ekspertinėms žinioms;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(28) tais atvejais, kai kompetentingos	(28) tais atvejais, kai kompetentingos

institucijos atlieka atitinkamų faktų analizę, siekdamos nustatyti, ar nuolatiniai darbo santykiai dangstomi stažuotėmis, šiai analizei atlikti reikalinga informacija ne visada gali būti lengvai prieinama. Siekiant užtikrinti, kad kompetentingos institucijos galėtų vykdyti savo užduotis, darbdaviai turėtų būti įpareigojami kompetentingoms institucijoms paprašius pateikti jų valdomą būtiną informaciją;	institucijos atlieka atitinkamų faktų analizę, siekdamos nustatyti piktnaudžiavimą stažuotėmis, šiai analizei atlikti reikalinga informacija ne visada gali būti lengvai prieinama. Siekiant užtikrinti, kad kompetentingos institucijos galėtų vykdyti savo užduotis, darbdaviai turėtų būti įpareigojami kompetentingoms institucijoms pateikti jų valdomą būtiną informaciją;

Or. en

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos
29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(29) valstybės narės turėtų taikyti tinkamas priemones, kad būtų galima lengviau įvertinti, ar tariama stažuotė iš tikrųjų yra stažuotė. Tai, be kita ko, turėtų būti riba, kai galima daryti išvadą, kad stažuotės trukmė yra pernelyg ilga, ir kad organizuojamos pakartotinės stažuotės, įskaitant vieną po kitos pas tą patį darbdavį vykdomas stažuotes. Pagrįsta maksimali stažuočių trukmė iš esmės neturėtų viršyti šešių mėnesių, kaip nustatyta 2014 m. rekomendacijoje. Tačiau valstybės narės gali numatyti, kad ilgesnė trukmė gali būti pateisinama, jeigu ją galima pagrįsti objektyviomis priežastimis. Tokios išimtys gali būti taikomos tokiais atvejais, kai stažuotes privaloma atlikti norint įgyti tam tikrą profesiją, nes dėl būtinų žinių, gebėjimų ir patirties įgijimo trajektorijos stažuotės gali būti ilgesnės. Tam tikras stažuotes, kurios yra aktyvios darbo rinkos politikos, kuria siekiama integruoti pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis, dalis, taip pat gali būti naudinga atlikti ilgiau. Kai kurios stažuotės, kurios yra įtrauktos į formaliojo švietimo arba profesinio rengimo ir mokymo programas,	(29) valstybės narės turėtų taikyti tinkamas priemones, kad būtų galima lengviau nustatyti piktnaudžiavimą stažuotėmis. Tai, be kita ko, turėtų būti riba, kai galima daryti išvadą, kad stažuotės trukmė yra pernelyg ilga ir kad organizuojamos pakartotinės stažuotės, įskaitant vieną po kitos pas tą patį darbdavį atliekamas stažuotes. Pagrįsta maksimali stažuočių trukmė iš esmės neturėtų viršyti šešių mėnesių, kaip nustatyta 2014 m. rekomendacijoje. Tačiau valstybės narės gali numatyti, kad ilgesnė trukmė gali būti pateisinama, jeigu ją galima pagrįsti objektyviomis priežastimis, kurios padeda siekti stažuotės tikslų. Tokios išimtys gali būti taikomos tokiais atvejais, kai stažuotes privaloma atlikti norint įgyti tam tikrą profesiją, nes dėl būtinų žinių, gebėjimų ir patirties įgijimo trajektorijos stažuotės gali būti ilgesnės. Tam tikras stažuotes, kurios yra aktyvios darbo rinkos politikos, kuria siekiama integruoti pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis, dalis, taip pat gali būti naudinga atlikti ilgiau. Kai kurios stažuotės, kurios yra įtrauktos į formaliojo švietimo arba profesinio rengimo ir

gali būti ilgesnės dėl su tomis programomis susijusių priežasčių;	mokymo programas, gali būti ilgesnės dėl su tomis programomis susijusių priežasčių;

Or. en

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos
30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(30) darbdavių įpareigojimas į pranešimus apie laisvas darbo vietas ir skelbimus apie stažuotes įtraukti informaciją apie numatomas užduotis, darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, socialinę apsaugą, mokymosi ir mokymo elementus, gali būti įvykdomas pateikiant nuorodą į interneto svetainę, kurioje skelbiama ši informacija;	(30) darbdavių įpareigojimas į pranešimus apie laisvas darbo vietas ir skelbimus įtraukti informaciją apie numatomas užduotis, darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, socialinę apsaugą, mokymo elementus, taip pat galimybes įsidarbinti pabaigus stažuotę gali būti įvykdomas pateikiant nuorodą į interneto svetainę, kurioje skelbiama ši informacija;

Or. en

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos
31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(31) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kartu su šia direktyva būtų visapusiškai įgyvendinamos Sąjungos acquis įtvirtintos darbo santykius palaikančių stažuotojų teisės ir užtikrinamas jų vykdymas;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos
32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(32) neseniai priimtomis teisinėmis priemonėmis, kaip antai Direktyva (ES) 2019/1152 ir Direktyva (ES) 2023/970, buvo sukurta išsami Sąjungos socialinės srities *acquis* vykdymo užtikrinimo nuostatų sistema***[21]***. Šios nuostatos turėtų būti įtrauktos į šią direktyvą siekiant padėti užtikrinti veiksmingą stažuotojų teisių, kylančių iš šios direktyvos ir kitų darbuotojams taikomų Sąjungos teisės aktų, vykdymą ir apsaugą;	(32) neseniai priimtomis teisinėmis priemonėmis, kaip antai Direktyva (ES) 2019/1152 ir Direktyva (ES) 2023/970, buvo sukurta išsami Sąjungos socialinės srities *acquis* vykdymo užtikrinimo nuostatų sistema. Šios nuostatos turėtų būti įtrauktos į šią direktyvą siekiant padėti užtikrinti veiksmingą stažuotojų teisių, kylančių iš šios direktyvos ir kitų Sąjungos teisės aktų, vykdymą ir apsaugą;
_____	_____
[21] 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/970, kuria, nustatant darbo užmokesčio skaidrumo ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, griežčiau taikomas vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principas (OL L 132, 2023 5 17, p. 21).	[21] 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/970, kuria, nustatant darbo užmokesčio skaidrumo ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, griežčiau taikomas vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principas (OL L 132, 2023 5 17, p. 21).

Or. en

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos
33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(33) turėtų būti užtikrinama stažuotojų galimybė veiksmingai ir nešališkai spręsti ginčus ir teisė į teisinę gynybą, įskaitant tinkamas kompensacijas. Stažuotojai turėtų būti informuojami apie teisinės gynybos mechanizmus, kad galėtų pasinaudoti savo teise į teisinę gynybą. Atsižvelgiant į teisės į veiksmingą teisinę apsaugą esminį	(33) turėtų būti užtikrinama stažuotojų galimybė veiksmingai ir nešališkai spręsti ginčus ir teisė į teisinę gynybą, įskaitant tinkamas kompensacijas. Stažuotojai turėtų būti informuojami apie teisinės gynybos mechanizmus, kad galėtų pasinaudoti savo teise į teisinę gynybą. Atsižvelgiant į teisės į veiksmingą teisinę apsaugą esminį

pobūdį, stažuotojams apsauga turėtų būti užtikrinama net pasibaigus stažuotei, dėl kurios atsirado tariamas šioje direktyvoje ir kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų teisių pažeidimas;	pobūdį, stažuotojams apsauga turėtų būti užtikrinama net pasibaigus stažuotei, dėl kurios atsirado tariamas šioje direktyvoje ir kituose atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų teisių pažeidimas;

Or. en

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos
34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(34) siekiant užtikrinti veiksmingesnę stažuotojų apsaugą, darbuotojų atstovai turėtų turėti galimybę dalyvauti pažeidimų nagrinėjimo procesuose ir vieno ar kelių stažuotojų vardu arba juos remdami ginti bet kokias teises ir pareigas, kylančias iš šios direktyvos ar kitų darbuotojams taikomų Sąjungos teisės aktų;	(34) siekiant užtikrinti veiksmingesnę stažuotojų apsaugą, darbuotojų atstovai turėtų turėti galimybę dalyvauti pažeidimų nagrinėjimo procesuose ir vieno ar kelių stažuotojų vardu arba juos remdami ginti bet kokias teises ir pareigas, kylančias iš šios direktyvos ar kitų Sąjungos teisės aktų;

Or. en

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos
35 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(35) stažuotojams turėtų būti suteikiama tinkama teisminė ir administracinė apsauga nuo bet kokio priešiško požiūrio ir neigiamų pasekmių, susijusių su bet kokiu darbdaviui pateiktu skundu arba procesu, inicijuotu siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje ar kituose darbuotojams taikomuose Sąjungos teisės aktuose numatytų teisių. Visų pirma stažuotojai turėtų būti apsaugomi nuo atleidimo iš darbo ar lygiaverčių veiksmų, taip pat nuo bet kokio pasirengimo atleisti	(35) stažuotojams turėtų būti suteikiama tinkama teisminė ir administracinė apsauga nuo bet kokio priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, susijusių su bet kokiu stažuotės organizatoriui pateiktu skundu arba procesu, inicijuotu siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje ar kituose Sąjungos teisės aktuose numatytų teisių. Visų pirma stažuotojai turėtų būti apsaugomi nuo atleidimo iš darbo ar lygiaverčių veiksmų, pvz., pasiūlymo ateityje įsidarbinti stažuotę

ar atlikti lygiaverčius veiksmus dėl to, kad jie pasinaudojo šioje direktyvoje arba kituose darbuotojams taikomuose Sąjungos teisės aktuose nustatytomis teisėmis;	organizavusiame subjekte nepateikimo, taip pat nuo bet kokio pasirengimo atleisti ar atlikti lygiaverčius veiksmus dėl to, kad stažuotojai pasinaudojo šioje direktyvoje arba kituose darbuotojams taikomuose Sąjungos teisės aktuose nustatytomis teisėmis;

Or. en

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos
38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(38) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. užtikrinti stažuotojų darbo sąlygas ir kovoti su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio jų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;	(38) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. nustatyti bendrą stažuotės apibrėžtį ir užtikrinti stažuotojų darbo sąlygų sudarymą, taip pat kovoti su piktnaudžiavimu stažuotėmis, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

Or. en

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos
39 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(39a) kaip niekad svarbu siekti sukurti vidaus rinką, kurioje būtų sudarytos vienodos sąlygos be socialinio dempingo ir kurioje būtų gerbiamos socialinės ir

	darbo teisės. Sąjunga remia valstybių narių pastangas siekti kolektyvinių derybų ir jų laisvę išlaikyti, sudaryti ir užtikrinti kolektyvinių sutarčių vykdymą tais atvejais, kai jos yra geresnė priemonė Sąjungos teisėkūros iniciatyvoms įgyvendinti ir papildyti, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką ir sistemas. Šiuo požiūriu labai svarbu pripažinti socialinių partnerių svarbą ir jų teisę derėtis ir derėtis kolektyviai;

Or. en

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Šia direktyva nustatoma bendra principų ir priemonių sistema, kurią taikant būtų gerinamos ir užtikrinamos stažuotojų darbo sąlygos ir kovojama su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais.	Šia direktyva nustatoma bendra stažuočių apibrėžtis ir išdėstoma principų ir priemonių sistema, kurią taikant būtų gerinamos ir užtikrinamos stažuotojų darbo sąlygos ir kovojama su piktnaudžiavimu stažuotėmis.

Or. en

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
a) stažuotė – ribotos trukmės darbo praktika, apimanti reikšmingą mokymosi ir mokymo komponentą, atliekama siekiant įgyti praktinės ir profesinės patirties, kad būtų pagerintos įsidarbinimo galimybės bei palengvintas perėjimas prie nuolatinių darbo santykių arba įgyta profesija;	a) stažuotė –

	i) ribotos trukmės pradinio lygmens darbo laikotarpis, kuriuo siekiama suteikti praktinių ir profesinių įgūdžių rengiant intensyvius mokymus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pereiti iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją, ***vadovaujantis stažuotojo ir stažuotės organizatoriaus rašytine sutartimi*** ***ir mokant atlyginimą pagal Direktyvą (ES) 2022/2041;***

Or. en

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) stažuotojas – stažuotę atliekantis asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį arba palaikantis darbo santykius, kaip jie suprantami pagal kiekvienos valstybės narės galiojančius teisės aktus, kolektyvines sutartis ar taikomą praktiką, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką;	b) stažuotojas – stažuotę atliekantis asmuo;

Or. en

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ba) stažuočių organizatorius – privatusis, viešasis arba abiejų rūšių subjektas, kuris organizuoja stažuotes;

Or. en

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
c) nuolatiniai darbo santykiai – darbo santykiai, kurie nėra stažuotė;	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d) nuolatinis darbuotojas – asmuo, palaikantis nuolatinius darbo santykius.	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės užtikrina, kad nustatant darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, stažuotojams nebūtų sudaromos mažiau palankios sąlygos nei panašiems nuolat toje pačioje įstaigoje dirbantiems darbuotojams, išskyrus atvejus, kai tokias skirtingas sąlygas būtų galima objektyviai pagrįsti – pavyzdžiui, dėl skirtingų užduočių, mažesnės atsakomybės, darbo intensyvumo ar mokymosi ir mokymo komponento svarbos.	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	Valstybės narės užtikrina, kad stažuotės atitiktų su galimybe atlikti stažuotę ir darbo sąlygomis, įskaitant darbo užmokestį, susijusį nediskriminavimo principą, kaip nustatyta direktyvose 2000/43/EB, 2000/78/EB ir 2006/54/EB.

Or. en

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 b pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	Valstybės narės skatina sudaryti palankesnes sąlygas stažuotę atlikti stažuotojams iš pažeidžiamos aplinkos, įskaitant stažuotojus su negalia.

Or. en

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 c pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	Valstybės narės užtikrina darbo vietų pritaikymą, kad jos būtų tinkamos stažuotojams su negalia.

Or. en

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Jeigu toje pačioje įmonėje nėra panašaus nuolatinio darbuotojo, lyginama atsižvelgiant į galiojančią kolektyvinę sutartį arba, jeigu tokios sutarties nėra, lyginama atsižvelgiant į nacionalinę teisę ar praktiką.	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos
III skyriaus pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
III skyrius. Stažuotėmis dangstomi nuolatiniai darbo santykiai	III skyrius. Kovos su piktnaudžiavimu stažuotėmis priemonės

Or. en

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Priemonės, skirtos kovoti su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais	Kovos su piktnaudžiavimu priemonės

Or. en

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės numato veiksmingas kontrolės priemones ir patikrinimus, kuriuos kompetentingos institucijos atlieka siekdamos nustatyti ir taikyti vykdymo užtikrinimo priemones, kovodamos su stažuotėmis dangstomais nuolatiniais darbo santykiais, kuriais stažuotojams siekiama suteikti žemesnio lygio apsaugą, įskaitant darbo sąlygas ir užmokestį, palyginti su apsauga, kuri atitinkamam darbuotojui būtų užtikrinama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ar praktiką.	Valstybės narės numato veiksmingas kontrolės priemones ir patikrinimus, kuriuos kompetentingos institucijos atlieka siekdamos nustatyti ir taikyti vykdymo užtikrinimo priemones, kovodamos su piktnaudžiavimu stažuotėmis, kai stažuotės atliekamos kitais tikslais nei siekiant palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją, kai stažuotojams suteikiama žemesnio lygio apsauga, įskaitant darbo sąlygas ir užmokestį, palyginti su apsauga, kuri atitinkamam stažuotojui būtų užtikrinama pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, kolektyvines sutartis ar praktiką.

Or. en

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Stažuotėmis dangstomų nuolatinių darbo santykių vertinimas	Piktnaudžiavimo vertinimas

Or. en

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Siekdamos nustatyti, ar tariama	1. Siekdamos nustatyti

stažuotė yra nuolatiniai darbo santykiai, kompetentingos institucijos atlieka bendrą visų svarbių faktinių elementų vertinimą. Atliekant tą vertinimą, be kita ko, atsižvelgiama į šiuos orientacinius elementus:	piktnaudžiavimą stažuotėmis, kompetentingos institucijos atlieka bendrą visų svarbių faktinių elementų vertinimą. Nustatant, ar esama piktnaudžiavimo, vertinimas grindžiamas:

Or. en

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
a) ar tariamoje stažuotėje esama reikšmingo mokymosi ar mokymo komponento;	a) tuo, ar yra sudaryta rašytinė stažuotojo ir stažuotės organizatoriaus sutartis;

Or. en

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) ar tariamos stažuotės trukmė yra pernelyg ilga, ar tas pats asmuo pas tą patį darbdavį atlieka kelias ir (arba) vieną po kitos organizuojamas stažuotes;	b) tuo, ar yra mokymo komponentas, šio komponento buvimą rodo šie elementai: ***i)*** aiški stažuotės mokymo programa, kurioje nurodyti įgūdžiai, žinios ir gebėjimai, kurie turi būti įgyti stažuotės metu, stažuotės mokymosi tikslai, užduočių skyrimas ir mokymo galimybių, kurios padės įgyti tuos įgūdžius ir įgyvendinti tikslus, sudarymas; ***ii) paskirtas vadovas ir (arba) mentorius stažuotės laikotarpiui;*** ***iii)*** specialių mokymų rengimas, grįžtamosios informacijos ir paramos sesijų

	stažuotės metu organizavimas;
	iv) vadovavimas stažuotojui ir jo priežiūra vykdant nustatytas užduotis;
	v) aiškus ryšys tarp įgūdžių, kurių mokoma stažuotės metu, ir nustatytų užduočių.

Or. en

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
c) ***ar tariamų stažuotojų ir nuolat pas tą patį darbdavį dirbančių darbuotojų užduotys, atsakomybės sritys ir darbo intensyvumas yra lygiaverčiai;***	c) pernelyg ilga stažuotės trukmė;

Or. en

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d) ***ar kandidatams atlikti stažuotę be tinkamo pagrindimo taikomas reikalavimas turėti ankstesnės darbo patirties toje pačioje ar panašioje veiklos srityje;***	d) tai, ar mokamas atlyginimas pagal Direktyvą (ES) 2022/2041;

Or. en

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
e) ***kokia yra to paties darbdavio organizuojamų tariamų stažuočių dalis, palyginti su nuolatinėmis darbo vietomis;***	e) reikalavimas, kad kandidatai prieš pradėdami stažuotę turėtų ankstesnės darbo patirties;

Or. en

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
f) ar pas tą patį darbdavį dirba daug tariamų stažuotojų, kurie prieš pradėdami tariamą stažuotę jau buvo atlikę dvi ar daugiau stažuočių arba palaikė nuolatinius darbo santykius toje pačioje ar panašioje veiklos srityje.	f) tai, ar yra pranešimas apie laisvą stažuotės vietą, kuriame būtų nurodyta ši informacija: ***i) išskirtinės stažuotojo užduotys ir atsakomybės lygis;*** ***ii) stažuotojo teisės ir išmokos, įskaitant darbo užmokestį, socialinę apsaugą, laikinojo nedarbingumo atostogas ir darbo laiką;*** ***iii)*** mokymo organizavimas ir įgūdžiai, kuriuos reikia įgyti.

Or. en

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	fa) tai, ar yra skaidri įdarbinimo politika siekiant užtikrinti stabilią darbo vietą baigus stažuotę.

Or. en

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1a. Be to, kompetentingos institucijos, nustatydamos, ar esama piktnaudžiavimo stažuotėmis, taip pat atsižvelgia į su pačiais stažuote grįstais santykiais nesusijusius netiesioginius veiksnius. Atliekant vertinimą atsižvelgiama, inter alia, į šiuos aspektus:
	a) didelis stažuočių ir įstaigos dydžio santykis;
	b) stažuotojų, kurie yra atlikę stažuotę toje pačioje ar panašioje veiklos srityje, įdarbinimas;
	c) pasikartojantis stažuočių trukmės pratęsimas nesuteikiant galimybės tobulėti įstaigoje;
	d) nuolatinių pareigybių pakeitimas vienas po kito skelbiamais pranešimais apie laisvas stažuočių vietas.

Or. en

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Siekiant sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms atlikti 1 dalyje nurodytus vertinimus, tų institucijų prašymu darbdavys pateikia šią informaciją:	2. Siekiant sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms atlikti 1 ir 2 dalyse nurodytą vertinimą, valstybės narės reikalauja, kad stažuočių organizatoriai pateiktų toms institucijoms šią informaciją:

Or. en

Pakeitimas 77

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
a) informaciją apie stažuočių ir nuolatinių darbo vietų skaičių;	a) informaciją apie stažuotojų ir kitų rūšių darbuotojų skaičių;

Or. en

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
c) informaciją apie tariamų stažuotojų ir nuolat pas tą patį darbdavį dirbančių darbuotojų darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, užduotis ir atsakomybės sritis;	c) informaciją apie stažuočių ir kitų rūšių lygiaverčių darbuotojų darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, užduotis ir atsakomybės sritis;

Or. en

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d) stažuočių mokymosi ir mokymo komponentų aprašymus;	d) stažuočių mokymo komponentų aprašymus;

Or. en

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 3 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Siekdamos palengvinti 1 dalyje nurodytus vertinimus, valstybės narės:	Siekdamos palengvinti 1 ir 2 dalyse nurodytus vertinimus, valstybės narės:

Or. en

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 3 dalies 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
a) nustato ribą, kai galima daryti išvadą, kad stažuotės trukmė yra pernelyg ilga, ir kad organizuojamos pakartotinės stažuotės, įskaitant vieną po kitos pas tą patį darbdavį vykdomas stažuotes;	a) nustato maksimalią šešių mėnesių stažuotės trukmę, tačiau valstybės narės gali numatyti šio termino išimtis, kai ilgesnė trukmė yra objektyviai pagrįsta;

Or. en

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 3 dalies 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) nustato reikalavimą darbdaviams į pranešimus apie laisvas darbo vietas ir skelbimus apie stažuotes įtraukti informaciją apie numatomas užduotis, darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, socialinę apsaugą, mokymosi ir mokymo elementus.	b) nustato reikalavimą stažuočių organizatoriams į pranešimus apie laisvas darbo vietas ir skelbimus apie stažuotes įtraukti informaciją apie numatomas užduotis, darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį, socialinę apsaugą, mokymo elementus, taip pat galimybes įsidarbinti baigus stažuotę.

Or. en

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės gali numatyti a punkte nurodyto termino išimtis tais atvejais, kai ilgesnė trukmė gali būti pateisinama dėl objektyvių priežasčių.	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės imasi veiksmingų priemonių užtikrinti, kad visi atitinkami darbuotojams taikomi Sąjungos teisės aktai būtų visapusiškai įgyvendinami ir vykdomi stažuotojų atžvilgiu. Visų pirma jos:	Valstybės narės imasi veiksmingų priemonių užtikrinti, kad visi atitinkami stažuotojams taikomi Sąjungos teisės aktai būtų visapusiškai įgyvendinami ir vykdomi stažuotojų atžvilgiu. Visų pirma jos:

Or. en

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 pastraipos f punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
f) bendradarbiaujant su kompetentingomis institucijomis užtikrinti kanalus, kuriais naudodamiesi stažuotojai galėtų pranešti apie profesinį aplaidumą ir prastas darbo sąlygas, ir teikti informaciją apie tuos kanalus;	f) bendradarbiaujant su kompetentingomis institucijomis užtikrinti kanalus, kuriais naudodamiesi stažuotojai galėtų anonimiškai ir saugiai pranešti apie profesinį aplaidumą ir prastas darbo sąlygas, ir informuoti stažuotojus apie tuos kanalus.

Or. en

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės užtikrina, kad stažuotojams, įskaitant tuos, su kuriais darbo santykiai yra pasibaigę, būtų suteikta galimybė veiksmingai ir nešališkai spręsti ginčus ir teisė į teisinę gynybą, įskaitant tinkamas kompensacijas, jei pažeidžiamos iš šios direktyvos ar kitų darbuotojams taikomų Sąjungos teisės aktų kylančios jų teisės.	Valstybės narės užtikrina, kad stažuotojams, įskaitant tuos, su kuriais stažuote grįsti santykiai yra pasibaigę, būtų suteikta galimybė veiksmingai ir nešališkai spręsti ginčus ir teisė į teisinę gynybą, įskaitant tinkamas kompensacijas, jei pažeidžiamos iš šios direktyvos ar kitų Sąjungos teisės aktų kylančios jų teisės.

Or. en

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojų atstovai galėtų dalyvauti bet kokioje atitinkamoje teisminėje ar administracinėje procedūroje, taip užtikrindami iš šios direktyvos ar kitų darbuotojams taikomų Sąjungos teisės aktų kylančių teisių ar pareigų vykdymą. Gavę stažuotojo ar stažuotojų sutikimą, šie atstovai gali veikti vieno ar kelių stažuotojų vardu arba teikti jiems paramą, jeigu pažeidžiamos pagal šią direktyvą ar kitus darbuotojams taikomus Sąjungos teisės aktus nustatytos teisės ar pareigos.	Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojų atstovai galėtų dalyvauti bet kokioje atitinkamoje teisminėje ar administracinėje procedūroje, taip užtikrindami iš šios direktyvos ar kitų stažuotojams taikomų Sąjungos teisės aktų kylančių teisių ar pareigų vykdymą. Gavę stažuotojo ar stažuotojų sutikimą, šie atstovai gali veikti asmenų, kurie patiria piktnaudžiavimą stažuotėmis, vardu ar teikti tokiems asmenims paramą.

Or. en

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės nustato būtinas priemones, kad apsaugotų darbuotojus ir jų atstovus nuo darbdavio priešiško požiūrio ir neigiamų pasekmių pateikus skundą tiesiogiai darbdaviui arba pradėjus procesą siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje ar kituose darbuotojams taikomuose Sąjungos teisės aktuose numatytų teisių.	1. Valstybės narės nustato būtinas priemones, kad apsaugotų darbuotojus ir jų atstovus nuo stažuotės organizatoriaus priešiško požiūrio ir neigiamų pasekmių pateikus skundą tiesiogiai stažuotės organizatoriui arba pradėjus procesą siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma šioje direktyvoje ar kituose Sąjungos teisės aktuose numatytų teisių.

Or. en

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Visų pirma valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų uždrausta stažuotojus atleisti iš darbo arba imtis atleidimui iš darbo lygiaverčių veiksmų ir rengtis juos atleisti iš darbo dėl to, kad jie pasinaudojo šioje direktyvoje ar kituose darbuotojams taikomuose Sąjungos teisės aktuose numatytomis teisėmis.	2. Visų pirma valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad būtų uždrausta stažuotojus atleisti iš darbo arba imtis atleidimui iš darbo lygiaverčių veiksmų, pvz., nepateikti pasiūlymo ateityje įsidarbinti stažuotės organizatoriaus įstaigoje ir rengtis juos atleisti iš darbo arba imtis lygiaverčio poveikio veiksmų dėl to, kad jie pasinaudojo šioje direktyvoje ar kituose Sąjungos teisės aktuose numatytomis teisėmis.

Or. en

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Stažuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo arba jiems buvo taikomos atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonės dėl to, kad jie pasinaudojo šioje direktyvoje ar kituose darbuotojams taikomuose Sąjungos teisės aktuose numatytomis teisėmis, gali prašyti darbdavio tinkamai pagrįsti jų atleidimą iš darbo ar taikytas lygiaverčio poveikio priemones. Darbdavys tokį pagrindimą pateikia raštu.	3. Stažuotojai, manantys, kad buvo atleisti iš darbo arba jiems buvo taikomos atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonės dėl to, kad jie pasinaudojo šioje direktyvoje ar kituose Sąjungos teisės aktuose numatytomis teisėmis, gali prašyti stažuotės organizatoriaus nurodyti tinkamai pagrįstas priežastis, lėmusias jų atleidimą iš darbo ar taikytas lygiaverčio poveikio priemones. Stažuotės organizatorius tokį pagrindimą pateikia raštu.

Or. en

Pakeitimas 91

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad, kai 3 dalyje nurodytiems stažuotojams kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją ar organą nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jie buvo dėl to atleisti iš darbo ar jiems buvo taikytos atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonės, pareiga įrodyti, kad stažuotojas buvo atleistas ne dėl 2 dalyje nurodytų priežasčių, tenka darbdaviui.	4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad, kai 3 dalyje nurodytiems stažuotojams kreipusis į teismą arba kitą kompetentingą instituciją ar organą nustatomi faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad jie buvo dėl to atleisti iš darbo ar jiems buvo taikytos atleidimui iš darbo lygiaverčio poveikio priemonės, pareiga įrodyti, kad stažuotojas buvo atleistas ne dėl 2 dalyje nurodytų priežasčių, tenka stažuotės organizatoriui.

Or. en

Pakeitimas 92

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Nė viena šios direktyvos nuostata negali būti aiškinama taip, kad būtų galima sumažinti pagal kitas Sąjungos teisės, nacionalinės teisės aktų, kolektyvinių sutarčių priemonėmis ar praktika užtikrinamą darbuotojų apsaugą.	1. Nė viena šios direktyvos nuostata negali būti aiškinama taip, kad būtų galima sumažinti pagal kitas Sąjungos teisės, nacionalinės teisės aktų, kolektyvinių sutarčių priemonėmis ar praktika užtikrinamą darbuotojų, įskaitant stažuotojus, apsaugą.

Or. en

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių prerogatyvai taikyti arba priimti darbuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus arba skatinti ar leisti taikyti darbuotojams palankesnes kolektyvines sutartis.	3. Ši direktyva nedaro poveikio valstybių narių prerogatyvai taikyti arba priimti stažuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus, arba skatinti ar leisti taikyti stažuotojams palankesnes kolektyvines sutartis.

Or. en

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	3a. Jei nacionaliniai socialiniai partneriai bendrai susitaria, valstybės narės gali atitinkamu lygmeniu ir valstybių narių nustatytomis sąlygomis socialiniams partneriams suteikti galimybę toliau taikyti arba sudaryti kolektyvines sutartis, kuriomis įgyvendinamos ir papildomos šioje direktyvoje nustatytos garantijos.

Or. en

AIŠKINAMOJI DALIS

BENDROJI INFORMACIJA

Sąjungoje siūlomų stažuočių skaičius sparčiai auga. Apskaičiuota, kad dauguma 18–35 metų amžiaus asmenų (iki 78 proc.) šiuo metu atlieka stažuotę, ir numatoma, kad iki 2030 m. šis skaičius padidės bent 16 proc.

Nepaisant stažuočių populiarumo, jos tebėra plati, neaiškiai apibrėžta sąvoka. Bendras terminas apima visas sritis – nuo absolventų stažuočių, kurios reklamuojamos atviroje darbo rinkoje (dažnai vadinamos praktika), iki privalomo mokymo tam tikroms profesijoms (pvz., gydytojams ar teisininkams), stažuočių, per kurias įgyjami universitetų kreditai, ir tų, kurios yra aktyvios darbo rinkos politikos dalis. Tai tik pavyzdžiai, o ne teisinės kategorijos, ir jie dažnai persipina.

Šias stažuotes vienija tai, jog jomis siekiama suteikti darbą trumpam pradinio lygmens laikotarpiui, taip norint padėti jaunimui įgyti praktinių ir profesinių įgūdžių, kad būtų lengviau iš švietimo sistemos pereiti prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją. Siekiant įgyti šių įgūdžių darbo vietoje, tikimasi ir neišvengiama, kad stažuotės metu stažuotojas dirbs.

Stažuotės gali būti labai naudingos tiek stažuotojui, tiek stažuočių organizatoriui. Jos gali būti svarbi priemonė, padedanti jaunimui patekti į darbo rinką ir pradėti užsiimti tam tikra profesine veikla, taip pat pagerinti savo akademinius įgūdžius. Stažuočių organizatoriams stažuotės gali suteikti galimybę pritraukti, mokyti ir išlaikyti jaunimą ir sykiu sumažinti įdarbinimo išlaidas. Tačiau visa tai teiks naudą tik tuo atveju, jei stažuotės bus tinkamai reglamentuojamos.

Be tinkamo reglamentavimo stažuotės gali kelti riziką. Dėl to, kad trūksta aiškumo dėl stažuotojo koncepcijos ir teisių, randasi atvejų, kai jaunimas dirba neapsaugotas nuo galimos žalos ir išnaudojimo.

Susirūpinimą kelia du aspektai. Pirma, dėl stažuočių formuojasi diskriminacinė praktika. Neapmokamos arba menkai apmokamos stažuotės gali sumažinti jaunuolių iš pažeidžiamos aplinkos galimybes. 2017 m. Europos ombudsmenas neapmokamas stažuotes pavadino užburtu ratu, kuriame privilegija seka kitą privilegiją. Be to, darbo užmokesčio trūkumas ir mažesnės jaunimo teisės gali lemti diskriminaciją dėl amžiaus, rasės, negalios ir lyties. Pavyzdžiui, stažuotojai, kuriems nemokamas atlyginimas, dažnai yra moterys, taip pat turima įrodymų apie didelį seksualinio priekabiavimo atvejų skaičių, o stažuotojai su negalia gali turėti mažiau galimybių surasti vietą gyventi, nei darbuotojai su negalia. Diskriminacija taip pat gali atsirasti dėl darbuotojo statuso: jei stažuotojas, kuriam atlyginimas nemokamas, toje pačioje įstaigoje atlieka tą patį darbą kaip ir darbuotojas, tai yra nevienodas požiūris, kaip ir tuo atveju, kai vienam stažuotojui darbo užmokestis nemokamas, nes jis atlieka mokymo

programoje numatytą stažuotę.

Antras susirūpinimą keliantis klausimas – piktnaudžiavimas stažuotėmis. Užuot palengvinus perėjimą iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos ar įgyjant profesiją, stažuotės gali būti naudojamos kaip pigi, nereguliuojama darbo jėga, kuria naudojamasi norint pakeisti pradinio lygmens darbo vietas nesuteikiant jokių mokymosi galimybių garantijų. Tai ypač pasakytina apie stažuotes, atliekamas pagal akademines ar profesines programas: empiriškai suabejota prielaida, kad tokios stažuotės yra kokybiškesnės, ypač dėl to, kad daugėja „stažuočių tarpininkų“ – nereguliuojamų agentūrų, kurias universitetai naudoja stažuotėms organizuoti.

Šiuo metu nepakankamai aiškios stažuotojo teisės taip pat lemia nevienodą padėtį valstybėse narėse ir tarp įstaigų, o kai kurie stažuočių organizatoriai naudojasi neapmokamu darbu, taip pakenkdami tiems subjektams, kurie moka savo stažuotojams.

POŽIŪRIS PRANEŠIMO PROJEKTE

Abu pirmiau nurodyti susirūpinimą keliantys klausimai – diskriminacinis poveikis ir piktnaudžiavimas stažuotėmis – tiesiogiai susiję su reglamentavimo aiškumo stoka. Valstybių narių reglamentavimo sistemų nebuvimas, sudėtingumas ar įvairovė, taip pat silpnas vykdymo užtikrinimas sudaro sąlygas rastis tokiam piktnaudžiavimui.

Tokia padėtis susiklostė nepaisant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) praktikos, pagal kurią vadovaujantis SESV 45 straipsniu apibrėžta sąvoka „darbuotojas“ apima stažuotę atliekantį asmenį. Pagal Teisingumo Teismo praktiką darbo santykių kriterijai yra šie: asmuo tam tikrą laikotarpį kito asmens naudai ir jo vadovaujamas teikia paslaugas ir gauna atlyginimą. Ši nuostata apima visus asmenis, užsiimančius realia ir tikra veikla, išskyrus visiškai ribinę ir pagalbinę veiklą.

Vadovaujantis Teisingumo Teismo praktika, stažuotojai nuosekliai atitinka šią darbuotojo apibrėžtį. Taip atsitiko todėl, kad darbuotojo ir stažuotojo sąvokos iš esmės sutampa (kaip apibrėžta 2014 m. rekomendacijoje dėl stažuočių kokybės sistemos). Stažuotojams vadovauja stažuočių organizatorius ir jie atlieka realų ir tikrą darbą. Tai, kad nemokamas darbo užmokestis, netrukdo neapmokamų stažuotojų priskirti prie darbuotojų (kitaip tai būtų reikalavimas, kurį galima apeiti: visi darbdaviai galėtų teigti, kad jų darbuotojai nėra darbuotojai, nes jie yra neapmokami). Kituose Teisingumo Teismo sprendimuose dėl darbuotojo statuso darbo užmokesčio klausimas taip pat nebuvo nagrinėjamas. Realus ir tikras darbas – tai bet kokia veikla, kuri nėra ribinė ir pagalbinė veikla; Teisingumo Teismas nusprendė, kad ši veikla apima „darbą, atliekamą siekiant įgyti įgūdžius ar juos tobulinti arba baigti profesinį mokymą“ stažuotės metu.

Svarbiausia yra tai, kad stažuotojai, norėdami gauti „tvirtą ir prasmingą“ mokymosi turinį, o

ne atlikti „asmenines užduotis“ (kaip reikalaujama pagal 2014 m. rekomendaciją), gali atlikti realų ir tikrą darbą. Kad galėtų mokytis, stažuotojai turi atlikti realų ir tikrą darbą, t. y. tuomet jie yra laikomi darbuotojais.

Tai pasakytina apie visų rūšių stažuotojus. Teisingumo Teismas užimtumo ryšį taikė visoms keturioms rūšims: atvirosios rinkos stažuotėms, profesijai įgyti būtinoms stažuotėms, su aktyvia darbo rinkos politika siejamoms stažuotėms ir stažuotėms, kurios sudaro dalį akademinio ar profesinio išsilavinimo. Teisingumo Teismas pameistrystę, kuri pripažįstama profesine kvalifikacija, taip pat įvertino kaip darbuotojo statusą.

Vienas iš pagrindinių susirūpinimą keliančių klausimų, susijusių su stažuočių reglamentavimo nustatymu, yra tai, kad tai nukreips dėmesį nuo fakto, kad stažuotojai dažniausiai laikomi darbuotojais pagal Teisingumo Teismo kriterijus. Susirūpinimą taip pat kelia tai, kad neįmanoma apibrėžti „netikrų“ stažuotojų, nežinant, kas yra laikoma „tikru“ stažuotoju, nebent stažuotojui suteikiamos aiškios teisės ir išmokos. Sunkumų taip pat kelia pameistrystės modelis: šis požiūris yra kompromisinis požiūris, išlikęs nuo Viduramžių, kai jaunimas gaudavo mažesnį darbo užmokestį mainais už pripažintą kvalifikaciją. Tačiau stažuotojai negauna nieko.

Todėl tai, kad stažuotojai laikomi tam tikros rūšies darbuotojais ar jų pogrupiu, labiau atitinka Teisingumo Teismo praktiką. Pagal galiojančias ES nuostatas galima taikyti analogiją su ne visą darbo dieną dirbančiais, pagal terminuotas darbo sutartis dirbančiais arba per laikinojo įdarbinimo įmones dirbančiais darbuotojais.

Atsižvelgiant į tai, SESV 153 straipsnio 1 dalies b punktas yra atitinkamas Sutarties pagrindas direktyvai, nes joje kalbama apie stažuotojų darbo sąlygas. Pagal SESV 165 straipsnio 4 dalį ir 166 straipsnio 4 dalį Sąjunga neturi kompetencijos priimti direktyvos dėl atitinkamai švietimo arba profesinio mokymo. Stažuotės, kurios siūlomos kaip akademinio ar profesinio mokymo programos dalis, atitinka abi sritis, nes jomis siekiama sudaryti sąlygas dirbti tam tikrą laiką mokymo programos metu.

Tais atvejais, kai kompetencija sutampa, Teisingumo Teismas, nagrinėdamas pagrindinį priemonės tikslą, rėmėsi „svorio centro kriterijumi“, kad nustatytų tinkamą sutarties pagrindą. Šia direktyva pirmiausia reglamentuojamos stažuočių, o ne švietimo ar profesinio mokymo darbo sąlygos. Atsižvelgiant į tai, kad stažuotė nėra susijusi nei su kvalifikacija, nei su oficialia mokymo programa, jos nepatenka į profesinio mokymo ir kito mokymo sistemų taikymo sritį. Be to, stažuotės, atliekamos studijų universitetuose metu, apibrėžiamos kaip patirtis už akademinės bendruomenės ribų. Tikslas – papildyti akademines studijas faktine darbo patirtimi. Todėl pagrindinis dėmesys skiriamas stažuotės metu atliekamam darbui, o ne švietimo paslaugų teikėjui.

Taigi, šiuo pranešimo projektu siekiama reaguoti į du pagrindinius susirūpinimą keliančius

klausimus – diskriminacijos ir piktnaudžiavimo stažuotėmis – taikant trijų punktų metodą.

PRANEŠIMO PROJEKTO STRUKTŪRA

Direktyvoje nustatyti trys metodai, kuriais reaguojama į diskriminaciją ir piktnaudžiavimą stažuotėmis. Direktyva siekiama tinkamai reglamentuoti darbo, kurį stažuotojai atlieka stažuotės metu, sąlygas, kaip numatyta SESV 153 straipsnio 1 dalies b punkte.

Bendra apibrėžtis ir sąvoka

Pirma, šioje direktyvoje apibrėžiamos bendra stažuotės sąvoka ir paskirtis. Sąjungoje stažuotė apibrėžiama kaip ribotas pradinio lygmens darbo laikotarpis, kuriuo siekiama suteikti praktinių ir profesinių įgūdžių rengiant intensyvius mokymus, taip siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pereiti prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją, remiantis rašytine stažuotojo ir stažuotės organizatoriaus sutartimi, už kurią mokama pagal Direktyvą (ES) 2022/2041.

Tokia bendra apibrėžtis stažuotojams, stažuočių organizatoriams ir valstybėms narėms padės užkirsti kelią piktnaudžiavimui, atsirandančiam dėl nepakankamo aiškumo.

Nediskriminavimo principas

Antra, šia direktyva siekiama užtikrinti, kad stažuotojams būtų taikomos esamos Sąjungos kovos su diskriminacija apsaugos priemonės pagal Tarybos direktyvą 2000/78/EB, Direktyvą 2006/54/EB ir Tarybos direktyvą 2000/43/EB, taip užtikrinant teisinį aiškumą ir sustiprinant stažuotojų teises.

Kovos su piktnaudžiavimu priemonės

Trečia, šioje direktyvoje 4 ir 5 straipsniuose nustatomos kovos su piktnaudžiavimu stažuotėmis kitais tikslais nei siekiant palengvinti perėjimą iš švietimo sistemos prie stabilios darbo vietos arba įgyti profesiją priemonės.

Siekiant šio tikslo, Direktyvoje nustatyti piktnaudžiavimo nustatymo kriterijai, kuriais gali remtis kompetentingos institucijos, tokie kriterijai, pvz., yra mokymo komponento nebuvimas, rašytinės sutarties nebuvimas, pernelyg ilga trukmė ir pranešimo apie laisvą darbo vietą nebuvimas. Stažuočių organizatoriai, kurių įstaigoje stažuotojų santykis, palyginti su įstaigos dydžiu, yra didelis, arba kurie pakeičia nuolatines pareigybes stažuočių skelbimais, taip pat gali būti rodiklis, rodantis piktnaudžiavimą.

Todėl ši direktyva, naudojantis šia sistema, kompetentingoms institucijoms suteikia galimybę nustatyti piktnaudžiavimą stažuotėmis Sąjungoje, ir nuo jo apsisaugoti.

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėja pareiškia, kad, rengdama šį pranešimo projektą, gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
Trinity College, University of Oxford
European Trade Union Confederation
European Youth Forum
Eurofound
European Economic and Social Committee
Confederación Nacional de Pymes (CONPYMES)
EUROCADRES - The Council of European Professional and Managerial Staff
European Disability Forum
SMEunited
CEC European Managers - Confédération Européenne des Cadres
HOTREC, Hotels, Restaurants & Cafés in Europe
CEOE - Confederación Española de Organizaciones Empresariales;
European Confederation of Independent Trade Unions.

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėja.

Jeigu sąraše esančių fizinių asmenų tapatybę galima nustatyti pagal jų vardą ir pavardę, jų pareigas arba pagal abu požymius, pranešėja pareiškia, kad ji atitinkamiems fiziniams asmenims pateikė Europos Parlamento pranešimą dėl duomenų apsaugos Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kuriame išdėstytos jų asmens duomenų tvarkymui taikomos sąlygos ir su tuo tvarkymu susijusios teisės.